

O'zbekiston Ekologik
partiyasi

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY MAJLISI QONUNCHILIK PALATASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining
Iqlim o'zgarishi oqibatlarini kamaytirish va "yashil" iqtisodiyotga
o'tishni tezlashtirish masalalari bo'yicha komissiyasi

O'zbekiston Ekologik partiyasi fraksiyasi

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" ijtimoiy – iqtisodiy, siyosiy, ilmiy – ommabop jurnal

**“YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH VA EKOLOGIK
BARQAROR RIVOJLANISH BOSQICHLARIDA
ILG'OR MUHANDISLIK MAKTABLARINI
SHAKLLANTIRISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI”
Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi**

2025-YIL 3-DEKABR

**Republican Scientific–Practical Conference
“CHALLENGES IN DEVELOPING ADVANCED
ENGINEERING SCHOOLS FOR GREEN ECONOMY
AND ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY”**

3 DECEMBER 2025

**Республиканская научно-практическая конференция
«ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПЕРЕДОВЫХ
ИНЖЕНЕРНЫХ ШКОЛ В РАЗВИТИИ ЗЕЛЁНОЙ
ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ»**

3 ДЕКАБРЯ 2025 ГОДА

10-MAXSUS SON

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 290 sahifa.
2025-yil, dekabr*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate

Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor

Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor

Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor

Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)

Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)

Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer

Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor

Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)

Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE

Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

OLIY TA'LIMDA EKO-TURIZMNI RIVOJLANTIRISH ORQALI OROLBO'YI HUDUDINING EKOLOGIK BARQARORLIGINI MUSTAHKAMLASH.....	8
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich	
“YASHIL ENERGETIKA” – O‘ZBEKISTONNING YASHIL VA SOG‘LOM KELAJAGI IQTISODIYOTIMIZNING YANGI DRAYVERI.....	11
Abdushukur Hamzayev	
BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISHDA EKOLOGIK MADANIYATNING AHAMIYATI.....	14
Xodjayeva Mohira Mirzaxmadovna	
O‘ZBEKISTON HUDUDLARIDA ESG TAMOYILLARINI JORIY ETISH: IQTISODIY, EKOLOGIK VA IJTIMOY TRANSFORMATSIYA YO‘NALISHLARI.....	17
Xofizov Baxriddin Turdievich, Raximov Oybek Raimovich	
QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA.....	21
Muxiddin Kalonov	
YASHIL IQTISODIY TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA SOLIQ MEXANIZMLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	25
Xudoyqulov Sadriddin Karimovich	
“YASHIL IQTISODIYOT”GA O‘TISH ASOSIDA “YASHIL O‘SISHNI” TA‘MINLASH: MUOMMO VA YECHIMLAR.....	28
Makhmudov Nosir Makhmudovich	
YASHIL OBLIGATSIYALAR: IQTISODIY FAOLLIK VA HISOB YURITISHNING DOLZARB MASALALARI.....	32
Norboy G‘anievich Karimov	
O‘ZBEKISTONDA “YASHIL IQTISODIYOT VA EKOLOGIK BARQAROR RIVOJLANISHDA ILG‘OR MUHANDIS MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHDA EKOLOGIK TA‘LIM MUAMMOLARI VA YECHIMLARI”.....	35
Nazarov Xolmurod	
YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISHDA ILG‘OR MUHANDISLIK MAKTABLARI VA TEXNOPARKLARNING AHAMIYATINI AKADEMIK TA‘LIM JIHATIDAN TAKOMILLASHTIRISH.....	42
Sanjarbek Mirzaliyev Maxamatjon o‘g‘li	
KO‘P YILLIK DARAXTLARNI XATLOVDAN O‘TKAZISH, RAQAMLASHTIRISH VA ILMIY BAHOLASH TIZIMI: EKOLOGIK MONITORING VA SHAHARNING YASHIL INFRASTRUKTURASINI BOSHQARISH UCHUN ILG‘OR MODEL.....	44
Pirmuhamedov Ulug‘bek Botirovich	
MUMKIN BO‘LGAN MUQOBIL SUV MANBASI SIFATIDA YOMG‘IR SUVLARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	47
Khursanov Kamol Erkinovich	
HUDUDLARNING XUSUSIYATLARI ASOSIDA IJTIMOY HIMOYA XARAJATLARINI DIFFERENSIAL MOLIYALASHTIRISH MODELINI TAKOMILLASHTIRISH.....	50
Hakimov Feruz Xurshid o‘g‘li	
INDUSTRIYAL SANOAT EHTIYOJLARIGA MOS, INNOVATSIYALAR YARATISHGA QODIR MUHANDISLARNI TAYYORLASHDA ILG‘OR MUHANDISLIK MAKTABLARI VA “YASHIL” IQTISODIYOT INTEGRATSIYASINING STRATEGIK AHAMIYATI.....	53
Sherzod Qurbonov	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUB‘EKTLARINING EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	56
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi	
ENERGIYA TEJAMKOR TEXNOLOGIYALARNI JORIY QILISHDA YASHIL BUXGALTERIYANING ROLI.....	59
Tashmanov G‘olib Davronovich	
YASHIL BUXGALTERIYA VA YASHIL MOLIYANI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK DOLZARBLIGI.....	63
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING IJTIMOY-IQTISODIY TAHLILI	66
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA ISHLAB CHIQRISHNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARI.....	69
Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
АРХИТЕКТУРНЫЕ ПРИНЦИПЫ СОЗДАНИЯ БЕЗОПАСНЫХ И ДОСТУПНЫХ ВЕЛОДОРОЖЕК В УСЛОВИЯХ ПЛОТНОЙ ГОРОДСКОЙ ЗАСТРОЙКИ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	72
Абдуллаева Ситорабону Хасанжон кизи	
YASHIL MOLYAVIY INNOVATSIYALAR VA ULARNING EKOLOGIK INFRATUZILMA MODERNIZATSIYASIDAGI ROLI	74
Tursunkulova Gulchiroy Burxonovna	
РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ИНКЛЮЗИИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ДО 2030 ГОДА.....	77
Алимова Азиза Шерзатовна	
SANOATDA YASHIL ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MARKETING YONDASHUVLAR	83
Abdullaev Elyorbek Odiljon o'g'li	
MODA SANOATIDA YASHIL MARKETING VA ISTE'MOLCHILARNING EKOLOGIK ONGINI RIVOJLANTIRISH.....	87
Ahmadjonova Rayhona Jasurbek qizi	
YASHIL ERP TIZIMLARINING KORXONALARDA BARQAROR RIVOJLANISH VA MARKETING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	91
Azizov Abdulla Abdisalamovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARINI INNOVATSION MENEJMENT ASOSIDA YASHIL MARKETINGDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI QO'LLASH	95
Boltayeva Sitara Mirdjonovna	
HUDUDLARARO IJTIMOY TENGLIKNI TA'MINLASHDA YASHIL MARKETING INSTRUMENTLARINING AHAMIYATI	99
Ibrohimov Baxtrom Bog'dirovich	
OLIY TA'LIMDA YASHIL INNOVATSIYALARNI TARG'IB QILISH ORQALI XORIJIY TALABALAR OQIMINI OSHIRISH	103
Isamuqometov Shukurullo Asotullayovich	
YASHIL INNOVATSIYALAR ASOSIDA AGROMARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH VA MEVA SABZAVOT BOZORIDAGI NARX BARQARORLIGI MODELI	107
Isroilov Abdurashid Abduraxmanovich	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA MIJOZLAR BILAN YASHIL RAQAMLI ALOQALARNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	112
Mirziyodova Gulnozaxon Ayubxon qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI BILIMLARNI BAHOLASH TIZIMLARI VA ULARNING RAQAMLI IQTISODIYOTGA MOSLASHGAN ILG'OR YONDASHUVLARI	115
Radjabov Bunyod Abduxalilovich	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA MIJOZLAR BILAN YASHIL RAQAMLI ALOQALARNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	119
Mirziyodova Gulnozaxon Ayubxon qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA SUN'IY TOLALARDAN FOYDALANISHDA BARQAROR TA'MINOT ZANJIRI BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH	122
Raximov Furqat Jalolovich	
TIJORAT BANKLARIDA OMONAT HAJMINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING VOSITALARINING ROLI	126
Raximov Shoxrux Furqatovich	
PAXTA TO'QIMACHILIK KLASTERLARIDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARINI JORIY ETISH VA ULARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH	130
Tadjiev Sa'dulla Muhitdinovich	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORLARIDA YASHIL INNOVATSIYALAR ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA MARKETING STRATEGIYASINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	134
Xudayberganov Jasur Baxodirovich	

ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И МЕЖДУНАРОДНОЕ КРЕДИТОВАНИЕ В КОНТЕКСТЕ ЗЕЛЁНОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	138
Арзумян Стелла Юрьевна	
XODIMLAR FAOLIYATINI VAHOLASHDA KPI ASOSIDAGI RAQAMLI PLATFORMANI JORIY ETISHNING IQTISODIY, TASHKILIY VA TEXNOLOGIK SAMARADORLIGI.....	144
Shuhratov Ma'murjon Shuhrat o'g'li	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA KPI KO'RSATKICHLARINI PROGNOZLASH VA BOSHQARUV QARORLARINI QO'LLAB-QUVVATLASHNING RAQAMLI MODELI	147
Shuhratov Ma'murjon Shuhrat o'g'li	
O'ZBEKISTON MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI SIFATINI OSHIRISHNING MUHIM SHARTLARI.....	150
Murodbek Boltaboyev	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TURIZM TARMOQLARINI SINERGETIK RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	154
Saidova Dilfuza Abdufattohovna	
TOVARLARNI ILGARI SURISHDA EKO MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	157
Sobiroz Azizbek Avazbekovich, Erkinova Adolat Karim qizi	
HAVO IFLOSLANISHINI MONITORING QILISHDA RAQAMLI VA YASHIL IQTISODIYOT O'RNI: SAMARADORLIK VA SIYOSIY QARORLAR.....	160
Saloxidinov Jahongir Alisher o'g'li	
CHILONJIDA (ZIZIPHUS JUJUBA) O'SIMLIGINING SHAMOLGA TA'SIRI: MORFO-FIZIOLOGIK MEXANIZMLAR VA AGROEKOLOGIK ASOSLARI	163
Yakubjonova Nodiraxon Avaxxon qizi	
TOSHKENT SHAXRINI YASHIL MAKON (ZONA) QILISH LOYIHASI ISHLAB CHIQUISH	166
Kushboqov Bobur	
YASHIL ENERGETIKA ASOSIDA INTELLEKTUAL TEMIR YO'L TARMOQLARIDA ELEKTR ENERGIYANI BOSHQARISH TIZIMLARI: EKOLOGIK BARQARORLIK VA OPTIMAL INTEGRATSIYA YECHIMLARI	169
Olimjon Toirov, Shohruh Azimov	
IQLIM O'ZGARISHLARI VA GLOBALLASHUV SHAROITIDA EKOLOGIK-HUQUQIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH.....	175
Jumanazar Xolmuminov	
STATISTICAL ANALYSIS OF FACTORS AFFECTING CREDIT INTEREST RATES IN COMMERCIAL BANKS.....	175
Abdullayev Shakhobiddin Shamsiddinovich	
MAMLAKATIMIZDA JISMONIY SHAXSLARDAN OLINADIGAN DAROMAD SOLIG'I VA UNI PROGNOZ QILISH USULLARI	178
Sobirova Nigora Baxtiyor qizi	
OROLBO'YI HUDUDIDA YOSHLAR TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHDA EKOLOGIK TA'LIMNING ROLI VA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	182
Isoqulova Munisa Muhammad qizi	
EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA YASHIL INNOVATSIYALAR HAMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARGA ASOSLANGAN ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR	186
Raimov Suhrob Jahongir o'g'li	
TIJORAT BANKLARNING QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORI MEXANIZMLARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLAR	189
Abduganiyeva Gulzada Tolkinovna	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ORQALI OZIYQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH	192
Mengnorov Almardon Abdirahmonovich	
AKSIZ SOLIG'IGI STAVKALARINI INDEKSATSIYA QILISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	196
Abdulxayeva Shaxnoza Muxammadiyevna	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING RIVOJLANISHI	199
Mamadiyev Elyor Akmalovich	
АРХИТЕКТУРНО-ПРОСТРАНСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ГАСТРОНОМИЧЕСКИХ УЛИЦ.....	202
Хаитов С.И.	
DORIVOR O'SIMLIKLAR XOM ASHYOSINING IQTISODIYOTDAGI O'RNI VA AHAMIYATI	205
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	
GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA TENGSIZLIKNING KUCHAYISHI: SABABLAR VA OQIBATLAR.....	208
Fayziyeva Dilso'z Bahodirovna	

FARG'ONA VILOYATI IJTIMOY-IQTISODIY VA MEHNAT BOZORINING RIVOJLANISH JARAYONLARINI IQTISODIY-STATISTIK TAHLIL QILISH VA BAHOLASH.....	212
Mirzayeva Odina Imomnazar qizi	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	216
Xayitaliyev Nazirjon Yunusaliyevich	
CHAKANA SAVDO KORXONASIDA BRENÐ STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI VA ULARNING RAQOBATBARDOSHLIKKA TA'SIRI.....	221
Ro'zimatov Shohboz Hamdambek o'g'li	
TRANSPORT VA LOGISTIKA KORXONALARIDA KORPORATIV BOSHQARUV VA MARKETING SIYOSATI	227
Qutbitdinova Moxigul Inoyatovna, Tojiyeva Maxliyoxon Jaxondir qizi	
YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISHDA MAVJUD MUAMMOLAR TAHLILI	230
Mahmadazizov Eldorjon Marifjon o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI SHAKLLANTIRISH	233
Achilov Ilmurad Neymatovich	
SANOAT KORXONALARIDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI MOLIYAVIY TA'MINLASH VA KAPITAL TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH MASALALARI	237
Samariddin Jumayev	
BOZOR MEXANIZMLARIDA RAQOBAT SIYOSATINING ROLI	240
Avazov Qodirjon Ilhomjon o'g'li, Tursunov Husniddin Tolliboyevich	
GEOLOGIYA-QIDIRUV ISHLARIDA XARAJATLAR HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH	244
Izbasarov Baxodir Ergashevich	
RAQAMLI TIBBIY MA'LUMOTLAR AYLANISHI XAVFSIZLIGINING IQTISODIY MEXANIZMLARI	247
Omonov Olim Murodullayevich	
МЕХАНИЗМЫ РЕАЛИЗАЦИИ МЕЧТЫ ЧЕРЕЗ НЕЙРОИНТУИТИВНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ: ОТ ИНТУИТИВНОГО ОБРАЗА К СТРАТЕГИЧЕСКОМУ ДЕЙСТВИЮ	249
Никишина Изабелла Алиевна	
O'ZBEKISTONDA HORIJIY INVESTITSIYALARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	256
Ziyadullayev Abdulla Xaliyarovich	
ФИКТИВНАЯ НЕПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТЬ ВО ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АГРАРНОГО СЕКТОРА: ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ И ПУТИ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ	258
Юнусов Дехруз Хайдарович, Маматов Одилжон Абдугапарович	
DAVLAT MOLIYASI TIZIMIDA BUDJET XARAJATLARINING MONITORING VA NAZORAT MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI MOLIYAVIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	262
Ramozonov Nodir Mardonovich	
AHOLI MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNING ROLI.....	268
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
KATTA MA'LUMOTLAR (BIG DATA): AXBOROT TIZIMLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH VOSITASI	274
Abdullayev Jahongir Shuxrat o'g'li	
LEADERSHIP AND CULTURAL COMPETENCIES IN IMPLEMENTING INSTITUTIONAL CHANGES IN VOCATIONAL EDUCATION.....	277
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
SURXONDARYO VILOYATIDA QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQARISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	283
Xurramov Shaxzod Shermuxamad o'g'li	
QISHLOQ HUDUDLARIDA EKOLOGIK TOZA MAHSULOT BOZORLARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	286
Nematov Qosimxon Najmiddin o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATIDA G'ALLA HOSILDORLIGIGA AGROTEKNIK VA IQLIM OMILLARINING TA'SIR OMILLARI.....	289
Eshqobilov Erali Elmurod o'g'li	

SURXONDARYO VILOYATIDA G'ALLA HOSILDORLIGIGA AGROTEXNIK VA IQLIM OMILLARINING TA'SIR OMILLARI

Eshqobilov Erali Elmurod o'g'li

Navoiy innovatsiyalar universiteti,
Surxondaryo kampusi,
Iqtisodiyot magistratura yo'nalishi
1-bosqich magistranti

Annotatsiya. Mazkur tezis Surxondaryo viloyatida g'alla hosildorligiga ta'sir etuvchi agrotexnik va iqlim omillarini secondary data asosida tahlil qilishga bag'ishlangan. Tadqiqot jarayonida O'zbekiston Respublikasi statistika organlari tomonidan e'lon qilingan qishloq xo'jaligi ko'rsatkichlari hamda agroekologik omillar bo'yicha ilmiy natijalar tahlil qilindi. Xususan, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarish hajmi, hududiy taqsimoti va xo'jalik toifalari kesimidagi ulushlar o'rganildi.

Kalit so'zlar: g'alla hosildorligi, agrotexnik omillar, iqlim omillari, secondary data, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi, hududiy taqsimot, agroekologik omillar, Surxondaryo viloyati, statistika ma'lumotlari, fermer xo'jaliklari.

Abstract. This thesis is devoted to the analysis of agrotechnical and climatic factors affecting grain crop productivity in Surkhandarya Region based on secondary data. During the research process, agricultural indicators published by the statistical authorities of Republic of Uzbekistan, as well as scientific findings on agroecological factors, were analyzed. In particular, the volume of agricultural production, its regional distribution, and the shares of different farm categories were studied.

Key words: grain crop productivity, agrotechnical factors, climatic factors, secondary data, agricultural production, regional distribution, agroecological factors, Surkhandarya Region, statistical data, farms.

Аннотация. Данный тезис посвящён анализу агротехнических и климатических факторов, влияющих на урожайность зерновых культур в Сурхандарьинская область, на основе secondary data. В процессе исследования были проанализированы сельскохозяйственные показатели, опубликованные статистическими органами Республика Узбекистан, а также научные результаты по агроэкологическим факторам. В частности, были изучены объёмы сельскохозяйственного производства, их территориальное распределение и доля различных категорий хозяйств.

Ключевые слова: урожайность зерновых культур, агротехнические факторы, климатические факторы, secondary data, сельскохозяйственное производство, территориальное распределение, агроэкологические факторы, Сурхандарьинская область, статистические данные, фермерские хозяйства.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligi iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlaridan biri hisoblanib, aholining oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Mazkur tizimda g'alla yetishtirish alohida ahamiyat kasb etadi, chunki u strategik mahsulot sifatida mamlakat agrar siyosatining asosiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

G'alla hosildorligining shakllanishi ko'p omilli jarayon bo'lib, u agrotexnik tadbirlar, tuproq xususiyatlari hamda iqlim omillarining o'zaro ta'siri natijasida yuzaga keladi. Ilmiy tadqiqotlarda qayd etilishicha, tuproqning kimyoviy tarkibi, namlik darajasi va oziqlanish sharoitlari o'simliklarning o'sishi va rivojlanishida hal qiluvchi ahamiyatga ega. Xususan, tuproq muhitining reaksiyasi va namlik darajasi o'simliklarning oziqlanish jarayoniga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Shuningdek, namlik yetishmovchiligi o'simliklarning rivojlanishini sekinlashtirib, hosildorlikning sezilarli pasayishiga olib kelishi mumkin. Tajriba natijalari shuni ko'rsatadiki, tuproq namligi optimal darajadan pasayganda hosildorlik ikki barobargacha kamayishi kuzatilgan.

Mavzu doirasida agrotexnik va iqlim omillarining hosildorlikka ta'siri turli ilmiy yondashuvlar asosida o'rganilgan. Tadqiqotning adabiyotlar bazasini tashkil etuvchi manbalar ikki asosiy yo'nalishda — statistik-tahliliy¹ va agroekologik eksperimental tadqiqotlar² kesimida ko'rib chiqildi.

O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi tomonidan e'lon qilingan materiallarda qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishining umumiy hajmi, hududiy taqsimoti hamda tarmoqlar kesimidagi tarkibiy o'zgarishlar tizimli ravishda yoritilgan. Mazkur manbalarda qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishining dinamikasi, hududlar kesimidagi farqlar va xo'jalik toifalari bo'yicha ulushlar statistik usullar orqali tahlil qilingan bo'lib, ular agrar sohadagi makroiqtisodiy jarayonlarni baholash imkonini beradi. Ushbu yondashuv bevosita hosildorlik omillarini eksperimental o'rganishga qaratilmagan bo'lsa-da, ularning hududiy va tarkibiy namoyon bo'lishini aniqlashda muhim axborot bazasini yaratadi.

Agroekologik yo'nalishdagi ilmiy tadqiqotlarda esa o'simliklarning o'sishi va hosildorligiga ta'sir etuvchi omillar tajriba asosida o'rganilgan. Xususan, tuproq muhiti, namlik darajasi va oziqlanish sharoitlarining ta'siri eksperimental kuzatuvlar orqali aniqlangan. Tadqiqotlarda tuproqning pH ko'rsatkichi, namlik rejimi va mikroelementlar ta'minoti o'simliklarning fiziologik jarayonlariga qanday ta'sir ko'rsatishi bosqichma-bosqich tahlil qilingan.

Mazkur manbalarda qo'llanilgan metodologiya tajriba variantlarini solishtirishga asoslangan bo'lib, turli namlik darajalari va agrotexnik sharoitlarda hosildorlik ko'rsatkichlari o'zaro taqqoslangan. Natijalar o'simliklarning rivojlanishi bevosita namlik va oziqlanish sharoitlariga bog'liq ekanligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, tuproqning fizik va kimyoviy xususiyatlari o'simliklarning oziqa elementlarini o'zlashtirish darajasini belgilovchi asosiy omillardan biri sifatida talqin etilgan.

Olingan natijalar Surxondaryo viloyatida g'alla hosildorligining shakllanishi ko'p omilli jarayon ekanligini yana bir bor tasdiqlaydi. Mazkur jarayonda agrotexnik tadbirlar va iqlim omillari o'zaro uzviy bog'liq holda namoyon bo'ladi va ularning birortasidagi nomutanosiblik umumiy hosildorlik darajasiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Statistik ma'lumotlar tahlili hududda qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishining muhim qismi o'simlikchilikka to'g'ri kelishini ko'rsatadi, bu esa g'alla yetishtirishning iqtisodiy va ijtimoiy ahamiyatini oshiradi. Shu bilan birga, ishlab chiqarishning asosiy qismi dehqon va yordamchi xo'jaliklar hissasiga to'g'ri kelishi agrotexnik tadbirlarning yagona standart asosida emas, balki turli darajada qo'llanilayotganligini anglatadi. Bu holat hosildorlik ko'rsatkichlarida hududiy va xo'jaliklar kesimidagi tafovutlarni yuzaga keltirishi mumkin.

Agroekologik jihatdan qaralganda, tuproq xususiyatlari va namlik darajasi hosildorlikni belgilovchi asosiy omillar sifatida ajralib turadi. Tadqiqot natijalari tuproq muhitining reaksiyasi va oziqlanish sharoitlari o'simliklarning rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatishini ko'rsatadi. Bu omillar optimal darajada bo'lmaganda o'simliklarning oziqlanish jarayonlari buzilib, hosildorlik pasayadi.

Namlik omilining ta'siri ayniqsa sezilarli hisoblanadi. Ilmiy kuzatishlarga ko'ra, tuproq namligi pasayganda o'simliklarning fiziologik faoliyati susayadi, ildiz tizimi rivojlanishi cheklanadi va natijada hosil miqdori keskin kamayadi. Namlik darajasi optimal bo'lgan sharoitda hosildorlik yuqori bo'lishi, aksincha, namlik yetishmovchiligi sharoitida hosilning ikki barobargacha kamayishi kuzatilgan. Bu holat Surxondaryo viloyatining iqlimiy xususiyatlarini inobatga olgan holda sug'orish tizimlarini takomillashtirish zarurligini asoslaydi.

Shuningdek, o'g'itlash tizimining samaradorligi ham muhim ahamiyatga ega. Fosfor va kaliy kabi elementlarning yetarli darajada qo'llanilishi o'simliklarning o'sish jarayonini jadallashtiradi va hosildorlikni oshiradi. Biroq o'g'itlardan noto'g'ri foydalanish yoki ularning yetishmovchiligi tuproq unumdorligining pasayishiga olib keladi. Shu sababli agrotexnik tadbirlarni ilmiy asosda tashkil etish zarur.

Umuman olganda, olingan natijalar agrotexnik va iqlim omillari o'rtasidagi murakkab o'zaro bog'liqlikni ko'rsatadi. Ushbu bog'liqlikni chuqur tahlil qilish va amaliyotda inobatga olish orqali hosildorlikni oshirish imkoniyatlari mavjud.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari Surxondaryo viloyatida g'alla hosildorligiga agrotexnik va iqlim omillari sezilarli darajada ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. O'simlikchilik mahsulotlari hajmining yuqoriligi hududda g'alla yetishtirishning muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Tahlillar asosida tuproq xususiyatlari, namlik darajasi va o'g'itlash tizimi hosildorlikni belgilovchi asosiy omillar sifatida aniqlandi. Ayniqsa, tuproq namligining optimal darajada bo'lishi va agrotexnik tadbirlarning to'g'ri tashkil etilishi yuqori hosil olishning muhim sharti hisoblanadi.

1 O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. "Agriculture, Forestry and Fisheries 2024" <file:///C:/Users/User/Desktop/AGRICULTURE.%20FORESTRY%20AND%20FISHERIES%202024.pdf>

2 Xorazm Ma'mun akademiyasi axborotnomasi, qishloq xo'jaligi yo'nalishidagi ilmiy maqolalar to'plami <file:///C:/Users/User/Desktop/1696934615.pdf>

Shu bilan birga, iqlim omillarining o'zgaruvchanligi hosildorlikka salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligi aniqlanib, bu holat qishloq xo'jaligida moslashuvchan boshqaruv tizimini joriy etishni talab etadi.

Amaliy tavsiyalar:

- Sug'orish tizimlarini hududning iqlimiy xususiyatlaridan kelib chiqib takomillashtirish va suv resurslaridan samarali foydalanish.
- Tuproq unumdorligini saqlash va oshirish maqsadida o'g'itlash tizimini ilmiy asosda tashkil etish.
- Agrotexnik tadbirlarni xo'jaliklar kesimida standartlashtirish va ilg'or texnologiyalarni joriy etish.
- Tuproq namligini monitoring qilish va optimal darajada ushlab turish choralarini kuchaytirish.
- Iqlim o'zgarishlariga moslashgan agrotexnologiyalarni qo'llash orqali hosildorlik barqarorligini ta'minlash.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Agriculture, Forestry and Fisheries 2024. – Toshkent, 2024.
2. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish bo'yicha statistik ma'lumotlar. – Toshkent, 2024.
3. O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi. Qishloq xo'jaligida suv resurslaridan samarali foydalanish bo'yicha hisobot. – Toshkent, 2024.
4. Xorazm Ma'mun akademiyasi axborotnomasi. Qishloq xo'jaligi yo'nalishidagi ilmiy maqolalar to'plami. – Urganch, 2023.
5. O'zbekiston Respublikasi Gidrometeorologiya xizmati markazi. Surxondaryo viloyatining agroiqlim ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar. – Toshkent, 2024.
6. O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vazirligi. Sug'oriladigan yerlar va suv resurslaridan foydalanish samaradorligi bo'yicha tahliliy hisobot. – Toshkent, 2024.
7. O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi. Tuproq degradatsiyasi va sho'rlanish jarayonlari bo'yicha ma'lumotlar. – Toshkent, 2024.
8. Sharifi Abdul Fatah. Qishloq xo'jaligida sug'oriladigan yerlardan foydalanish samaradorligini statistik baholashni takomillashtirish (Surxondaryo viloyati misolida): PhD dissertatsiyasi avtoreferati. – Termiz, 2025. – 67 b.
9. Jumayev R.Ch. Surxondaryo viloyatida sho'rlangan yer maydoni, sho'rlanish darajasi va qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmi o'rtasidagi ekologik-iqtisodiy bog'liqlikni ekonometrik modellashtirish // Raqamli iqtisodiyot. – 2025. – №13. – B. 1775–1778.
10. Agro ilm jurnali. "Yashil iqtisodiyotga o'tish, raqamli texnologiyalar va qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirishda kadrlar salohiyatini oshirish" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to'plami. – Samarqand, 2025. – 372 b.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 10-maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

ISBN 978-9910-8407-4-6

9 789910 840746